

Załącznik Nr 22 do uchwały Nr XLII/273/2021
Rady Miasta Łańcuta
z dnia 8 września 2021 r.

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO MIASTA ŁAŃCUTA

ZAŁĄCZNIK NR 22

do uchwały Nr XXXVI/247/01
Rady Miasta Łańcuta
z dnia 31.10.2001

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU FUNKCJONOWANIA TURYSTYKI, KULTURY, REKREACJI I SPORTU

Opracowanie:
Główny projektant studium
mgr inż. arch. Anna RAIŃCZUK
Opracowanie merytoryczne:
mgr Adam POŻARYCKI

UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU I FUNKCJONOWANIA TURYSTYKI, KULTURY, REKREACJI I SPORTU

I. WALORY TURYSTYCZNE

Łańcut na swoim obszarze posiada wybitne walory antropogeniczne i przyrodnicze dla rozwoju funkcji turystycznej. Pod względem atrakcyjności walorów i wielkości ruchu turystycznego Łańcut zajmuje ważne miejsce na turystycznej mapie kraju. Rangę turystyczną miasta określić należy jako międzynarodową.

Na walory turystyczne składają się walory antropogeniczne i przyrodnicze.

1. Walory antropogeniczne

Miasto Łańcut charakteryzuje się wysokimi walorami antropogenicznymi (kulturowymi). Jest to dawne miasto rezydencjonalne, w którym podstawowym elementem przestrzennym, a jednocześnie największą atrakcją turystyczną jest posiadłość Lubomirskich, a następnie Potockich – byłych właścicieli Łańcuta. Działalność dawnych „panów na Łańcucie” była czynnikiem determinującym rozwój przestrzenny miasta, w tym też tworzenie terenów zielonych wraz z zabytkowymi alejami. Potoccy inwestowali w rozwój przemysłu, stąd liczne w Łańcucie zabytki techniki, będące świadectwem dawnej świetności ordynacji.

Obok rezydencji magnackiej i tworzących ją zabytków, istnieją w Łańcucie na Starym Mieście walory turystyczne związane ze średniowiecznym układem urbanistycznym, zabytkami architektury (wielokrotnie przebudowywanymi lub późniejszymi) oraz pozostałościami fortyfikacji. Na północ, południe i zachód od Starego Miasta, wielkim walorem turystycznym są dzielnice willowe współdecydujące obok zespołu rezydencjonalnego o specyfice i niepowtarzalności miasta Łańcuta.

Do najatrakcyjniejszych walorów antropogenicznych Łańcuta należą:

- zespół zamkowo-parkowy Lubomirskich i Potockich w typie Palazzo in Forteca: zamek wraz z Muzeum Wnętrz Pałacowych, oranżerią, glorieta, ogrodami włoskim i różanym, fortyfikacjami bastionowymi w kształcie 5-ramiennej gwiazdy, parkiem zamkowym (angielski park krajobrazowy), zameczkiem romantycznym, budynkiem dyrekcji ogrodów (ob. szkoła muzyczna), ujeżdżalnią (ob. hala sportowa), stajniami cugowymi, a w nich również Muzeum Sztuki Cerkiewnej, powozownią z Muzeum Powozów (największa w świecie kolekcja powozów zgromadzonych przez jedną rodzinę magnacką),
- synagoga z zachowanym wnętrzem, w którym znajduje się atrakcyjna bima i zabytkami ruchomymi kultury żydowskiej (Muzeum Judaistyczne),

- układ urbanistyczny Starego Miasta,
- kościół Farny z Sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej,
- dawny klasztor Dominikanów – budynek z wirydarzem, obecnie mieszczący dom wycieczkowy PTTK,
- wille zaadaptowane na hotele: „Pałac” i „Szwadron”,
- willa – obecnie siedziba Urzędu Skarbowego,
- pozostałe wspaniałe reprezentacyjne wille łańcuckie pełniące funkcje mieszkalne,
- budynek dawnego kasyna urzędniczego,
- stara likiernia (magazyn likierów i rossolisów oraz dom administracji),
- młyn murowany przy ulicy bocznej Piłsudskiego,
- drewniany młyn na Podzwierzyńcu,
- gmach Sądu Rejonowego,
- dwór zwany „Trześnik” wraz z rozległym ogrodem,
- gmach Polskiego Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”,
- maneż (dawna ujeżdżalnia wojskowa),
- Muzeum Gorzelnictwa w Fabryce Wódek „Poimosa”,
- familok dla pracowników gorzelni Potockiego przy ul. Podzwierzyniec,
- cmentarz przy ul. Mickiewicza z historycznymi nagrobkami począwszy od lat 50-tych XIX wieku,
- most nad ul. Jagiellońską łączący kościół Farny z plebanią.

Panoramy Starego Miasta

Dużym walorem turystycznym i krajobrazowym są panoramy Starego Miasta z historycznymi dominantami, widoczne z kilku wzgórz na jego obrzeżach. Najatrakcyjniejsze panoramy na zespół staromiejski rozciągają się:

- z tzw. „Księżych Gór” i ul. Kard. Wyszyńskiego,
- z ul. Kraszewskiego z Osiedla Przedmieście,
- z obwodnicy (z ul. Armii Krajowej).
-

Zabudowa willowa

Wielkim walorem turystycznym Łańcuta (niestety nadal niedocenianym i mało promowanym) jest historyczna zabudowa willowa, tworząca całe ulice a nawet osiedla na obrzeżach śródmiejskiej części miasta. Są to obiekty murowane, drewniane lub też murowane z drewnianymi detalami architektonicznymi.

Najatrakcyjniejsze skupiska historycznej zabudowy willowej występują na północ, na południe i na zachód od Starego Miasta, przy następujących ulicach:

- na północ: Kraszewskiego, Konopnickiej, Grunwaldzka, Bohaterów, Dominikańska, Jagiellońska, Sienkiewicza, a także położona nieco dalej na północ ul. Podzwierzyniec,
- na południe: Żardeckiego, Sokoła, Mickiewicza, Daszyńskiego, Paderewskiego, Tkacka, Mościckiego,

- na zachód: Słowackiego, Cetnarskiego, Piłsudskiego, 29 Listopada, Danielewicza.

Zabytki techniki

Za nieruchome zabytki techniki uznać możemy obiekty historyczne stanowiące atrakcje turystyczne, związane z dawną działalnością produkcyjną, w tym szczególnie przemysłową oraz z hydrotechniką, infrastrukturą komunikacyjną i techniczną (def. A. Pożarycki).

Zabytki techniki występujące w mieście związane są głównie z działalnością i organizacją ordynacji łańcuckiej. Są to: stara likiernia z XIX w. (przy al. Armii Krajowej), zakłady gorzelnicze Potockiego (obecnie „Polmos” – jednakże znacznie przekształcone), familok dla pracowników gorzelnicy Potockiego o atrakcyjnej architekturze wybudowany w 1924r. (przy skrzyżowaniu linii kolejowej i ul. Podzwierzyńiec), mostek kamienny z XVIII w. na Mikoście wewnątrz zakładów „Polmos” oraz kunsztowne metalowe bramy wjazdowe do tego zakładu, elektrownia Potockich z 1906r. (wchodząca obecnie w skład szpitala). Ciekawym obiektem jest funkcjonujące w dworcu wewnątrz „Polmosu” Muzeum Gorzelnictwa.

Inne łańcuckie zabytki techniki to: most nad ul. Jagiellońską z przełomu XIX i XX wieku łączący kościół Farny z plebanią, młyn murowany przy ulicy bocznej Piłsudskiego i młyn drewniany na Podzwierzyńcu.

Zabytki techniki są „porozrzucane” na obszarze miasta.

Muzea

Łańcut posiada kilka muzeów:

- Muzeum-Zamek mieści się w zamku, stajniach cugowych i powozowni,
- Muzeum Judaików (dział Muzeum-Zamku) utworzone zostało w synagodze,
- Muzeum Gorzelnictwa zlokalizowane jest w dworcu znajdującym się wewnątrz zakładu „Polmos” (niestety przez to słabo dostępne dla turystów),
- Muzeum Zegarów Schwarzwaldzkich mieści się w centrum miasta, w kamienicy przy ul. 3 Maja; jest to muzeum prywatne.

Spośród łańcuckich muzeów, tylko Muzeum Gorzelnictwa zlokalizowane jest poza centrum miasta.

2. Walory przyrodnicze

Łańcut leży na pograniczu dwóch mezoregionów fizyczno-geograficznych: Pradoliny Podkarpackiej i Podgórze Rzeszowskiego (wchodzących w skład Kotliny Sandomierskiej). Stąd duża atrakcyjność przyrodnicza i krajobrazowa obszaru miasta. W obrębie Pradoliny Podkarpackiej w granicach miasta zachowały się liczne, niejednokrotnie doskonale zachowane, bardzo atrakcyjne starorzecza Wisłoka.

Podgórze Rzeszowskie ze stokiem krawędziowym na obszarze miasta i doliną potoku Mikośka – stwarza możliwość podziwiania interesujących panoram zespołu staromiejskiego.

Atrakcyjne są również najbliższe okolice Łańcuta. W odległości kilku km od centrum miasta przepływa rzeka Wisłok, za którą zaczynają się lasy Puszczy Sandomierskiej. Natomiast w odległości kilku km na południe od Łańcuta wyraźnym stokiem krawędziowym rozpoczyna się Pogórze Dynowskie.

Najważniejsze walory przyrodnicze miasta Łańcuta:

- starorzecze Wisłoka, zwłaszcza w północno-wschodniej (w rejonie ul.Reymonta) i północnej (w rejonie ul.Podwisłocze) części miasta,
- Las Dębnik z licznymi okazami starodrzewu dębowego (jest to las komunalny),
- Las Bażantarnia z urozmaiconą rzeźbą terenu i okazami starodrzewu (również las komunalny),
- aleje zabytkowe złożone głównie z dębów, akacji i lip, rozchodzące się w kierunkach wschodnim i północnym od zespołu zamkowo-parkowego.

Starorzecza Wisłoka

Północna część miasta (począwszy już od linii kolejowej) poprzecinana jest przez system starorzeczy Wisłoka. Są to pozostałości 3-krotnego na przestrzeni wieków przemieszczania się koryta tej rzeki. Najlepiej zachowane fragmenty starorzecza występują w północno-wschodniej i północnej części miasta. Starorzecza osiągają tam średnio szerokość 10-15 m, dochodząc miejscami maksymalnie do 30-40 metrów. W tych częściach starorzeczy istnieją dogodne warunki do pływania kajakiem. Kwalifikują się więc one do zagospodarowania rekreacyjnego. Doskonale zachowane starorzecza na obszarze miasta stanowią również walor przyrodniczy dla turystyki krajoznawczej.

Las Dębnik

Las Dębnik założony został w XVIII w. Stanowi część historycznego założenia Zwierzyńca. Obecnie Dębnik to las komunalny. Występuje w nim bardzo duże nagromadzenie starodrzewu dębowego. Kilkusetletnie, olbrzymie dęby objęte są ochroną jako pomniki przyrody. Wewnątrz lasu znajduje się staw będący pozostałością starorzecza Wisłoka.

Las Bażantarnia

Las założony przez Potockich w XIX wieku. Obecnie jest to las komunalny. Bażantarnia porasta stok krawędziowy Podgórza Rzeszowskiego. W związku z tym charakteryzują go większe deniwelacje terenu, zwłaszcza w części południowo-zachodniej i południowo-wschodniej. Zgrupowanie kilkunastu dębów będących pomnikami przyrody występuje w południowo-zachodniej części Bażantarni. Sieć

szerokich przebiegów sprzyja czynnym formom rekreacji: spacerom, jeździe rowerem, narciarstwu biegowemu, jeździe konnej.

Lasy Dębnik i Bażantarnia z uwagi na znaczne nagromadzenie starodrzewu, a także ze względu na genezę powstania i historię, są nie tylko leśnymi terenami rekreacji, ale i walorami dla turystyki krajoznawczej.

Aleje zabytkowe

Dużym i wyróżniającym miasto Łańcut walorem turystycznym są aleje zabytkowe. Tworzą one cały powiązany przestrzenny system alei rozchodzących się na wschód i na północ od parku zamkowego. To właśnie aleje mają duży wpływ na kształtowanie się specyfiki i niepowtarzalności Łańcuta.

Ulice z najlepiej zachowanymi alejami to: Ogrodowa, Kopernika, Orzeszkowej, Sowińskiego, Krasińskiego i Przybosia, Reja i Lipowa, Kościuszki, Kasprowicza, Sikorskiego, Piekarska, Łąkowa oraz aleja na wschód od parku zamkowego do ul.Ogrodowej.

Stawy wykorzystywane przez wędkarzy

Funkcję rekreacyjną pełnią Staw Browarny oraz staw przy starej likierni. Obydwa służą łańcuckim miłośnikom wędkarstwa.

II. INNE UWARUNKOWANIA MAJĄCE WPŁYW NA ATRAKCYJNOŚĆ TURYSTYCZNĄ MIASTA

Iluminacja obiektów

W Łańcucie iluminowanych (doświetlonych) jest kilka obiektów. Są to:

- zamek – elewacja frontowa,
- zameczek romantyczny,
- willa, w której mieści się Urząd Skarbowy,
- kościół Farny,
- gmach dawnego kasyna urzędniczego,
- gmach Towarzystwa Gimnastycznego „Sokół”,
- kamienica w południowej pierzei pl. Sobieskiego.

Inne uwarunkowania kształtujące wizerunek miasta

Centrum miasta w oczach turysty jawi się raczej pozytywnie. Warto w tym miejscu zwrócić uwagę na pewne elementy małej architektury wzbogacające krajobraz Starego Miasta, a mianowicie stylizowane, drewniane kioski harmonizujące z otaczającą zabytkową zabudową. Znajdują się one między innymi: na Rynku (2 kioski), przy ul.Kościuszki, a także poza Starym Miastem: przy ul.Paderewskiego (2 kioski, w tym 1 z pamiątkarstwem) i przy ul.Sikorskiego.

Negatywnym natomiast faktem są pozostałości po przekształceniach zabudowy i krajobrazu Starego Miasta dokonane w czasie II wojny światowej i w okresie powojennym, które do tej pory są w Łańcucie dobrze czytelne. W pierzejach Rynku i placu Sobieskiego zlokalizowano bloki mieszkalne niezharmonizowane z architekturą pozostałych kamienic na obydwóch placach. Ujemnie na krajobraz Rynku i okolicznych ulic (Kościuszki, 3 Maja, Paderewskiego) wpływają plomby architektoniczne lub obiekty wolnostojące mające formę parterowych pawilonów czy też baraków. Należy w perspektywie dążyć do zmiany dysharmonizującej architektury bloków oraz do wymiany parterowych plomb w pierzejach placów i ulic na kamienice.

Bardzo negatywnie prezentuje się obraz wschodniej pierzei pl. Sobieskiego. Pierzeja nie posiada ciągłości, a przede wszystkim znajduje się tam dysharmonizujący blaszany pawilon handlowy. Podjąć należy działania nad uporządkowaniem terenu pomiędzy placem Sobieskiego a ul. Zamkową. Z uwagi na fakt, iż poprzez niezabudowane przestrzenie widoczny z placu Sobieskiego jest zamek oraz ze względu na sąsiedztwo cennych obiektów zabytkowych tj. dawnego kasyna urzędniczego i synagogi – wybrać należy rozwiązanie najkorzystniejsze dla wizerunku miasta i funkcji turystycznej Łańcuta.

Negatywem Łańcuta jest także przebieg ruchu tranzytowego związanego z drogami wojewódzkimi przez centrum miasta, w tym przez plac Sobieskiego, Rynek i wzdłuż ogrodzenia zespołu zamkowo-parkowego. W perspektywie zrealizować należy inwestycje drogowe umożliwiające przełożenie tranzytu na kierunku północ-południe poza centrum, a więc poza obszar przestrzeni turystycznej miasta. Przełożenie tranzytu spowoduje m.in. odciążenie głównych w mieście placów, z których chętniej wówczas oprócz turystów korzystaliby także Łańcucianie.

III. ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNE

1. Baza noclegowa

Obiekty bazy noclegowej

Całoroczna baza noclegowa Łańcuta reprezentowana jest przez 5 obiektów. Są nimi (źródło: dane uzyskane bezpośrednio od gestorów):

- Hotel „Pałac” – zlokalizowany w historycznej, atrakcyjnej willi; dysponuje: 16 miejscami noclegowymi, restauracją na 70 miejsc konsumpcyjnych, salą konferencyjną na 40 miejsc;
- Hotel „Szwadron” – zlokalizowany w historycznej, atrakcyjnej willi; dysponuje: 20 miejscami noclegowymi, gastronomią na 60 miejsc konsumpcyjnych, salą konferencyjną na 40 miejsc;
- Motel „Bogdanka” - dysponuje: 50 miejscami noclegowymi, restauracją na 120 miejsc konsumpcyjnych, salą konferencyjną na 80 miejsc, dużym parkingiem pozwalającym na zaparkowanie autokarów;

- Hotel „Zamkowy” – dysponuje: 45 miejscami noclegowymi, restauracją „Zamkowa” na 100 miejsc konsumpcyjnych;
- Dom Wycieczkowy PTTK - gestorem jest łańcucki Oddział PTTK; dom wycieczkowy dysponuje: 49 miejscami noclegowymi, dużym parkingiem umożliwiającym zaparkowanie autokarów; w tym samym budynku mieści się restauracja „Zabytkowa” posiadająca ponad 100 miejsc konsumpcyjnych.

Wielkość bazy noclegowej

Baza noclegowa Łańcuta dysponuje łącznie 180 miejscami noclegowymi całorocznymi. W ciągu roku jest ona w stanie zrealizować 65700 osobonoclegów.

Bazę noclegową Łańcuta przy tej liczbie turystów odwiedzających miasto charakteryzuje wyraźny niedorozwój. Dziennie jest w stanie obsłużyć tylko 3 - 4 wycieczki autokarowe (przy teoretycznym założeniu braku turystów indywidualnych w danym dniu). W ciągu roku z liczby ponad 200 tys. odwiedzających miasto turystów – baza noclegowa Łańcuta jest w stanie (przy teoretycznym rocznym 100 % obłożeniu bazy i teoretycznym świadomie zaniżonym założeniu skorzystania tylko z 1 noclegu przez każdego z gości) obsłużyć zaledwie poniżej 1/3 całego ruchu turystycznego. Biorąc pod uwagę jego sezonowość, jak i bardzo wysoki popyt na usługi hotelarskie podczas odbywających się imprez kulturalnych - procent możliwego do obsłużenia ruchu turystycznego jest znacznie niższy. Te dane świadczą o skromności bazy hotelarskiej miasta. Tak jest obecnie, ale gdy wzrośnie liczba turystów odwiedzających Łańcut i wydłuży się czas ich pobytu w mieście (a to są przecież nasze cele w rozwoju turystyki) – niedorozwój bazy noclegowej będzie jeszcze bardziej widoczny.

Ponadto, jak twierdzą łańcuccy hotelarze - roczne obłożenie ich obiektów wynosi ok. 70 %, co jest bardzo dobrym wynikiem. Taki wynik gwarantuje także dużą rentowność nowych inwestycji hotelarskich w Łańcucie.

Sezonowa baza noclegowa i pole namiotowe

Sezonowa baza noclegowa składa się z dwóch obiektów: schroniska młodzieżowego uruchamianego w budynku I LO oraz internatu Zespołu Szkół Technicznych w Gospodarce Żywnościowej.

W Łańcucie funkcjonuje prowizoryczne pole namiotowe prowadzone przez MOSiR. Położone jest przy basenie MOSiR-u, nieopodal północnej granicy Lasu Bażantarnia. Ze względu na bardzo niski standard, pole namiotowe kwalifikuje się do likwidacji. Warto natomiast w Łańcucie utworzyć w zamian wysokostandardowy camping.

Rozmieszczenie przestrzenne bazy noclegowej

W przeciwieństwie do wielkości istniejącej bazy noclegowej, jej rozmieszczenie przestrzenne uznać należy za atut.

W zespole zamkowo-parkowym, w oficynie zamku działa hotel „Zamkowy”.

Na Starym Mieście funkcjonuje Dom Wycieczkowy PTTK, który zlokalizowany jest w narożu Rynku, w budynku dawnego klasztoru Dominikanów.

W dzielnicy willowej, w atrakcyjnych zabytkowych willach świadczą usługi hotelarskie „Pałacyk” i „Szwadron”. Hotele te położone są zatem w szeroko rozumianym centrum miasta („Pałacyk” przy ul. Paderewskiego, „Szwadron” przy ul. Mickiewicza).

Sezonowe schronisko młodzieżowe uruchamiane jest na okres wakacji w budynku I LO przy ul. Mickiewicza. Również internat ZSTwGŻ (Zespołu Szkół Technicznych w Gospodarce Żywnościowej) wynajmowany jest przyjezdnym w okresie wakacji. Obydwa obiekty znajdują się w Śródmieściu: schronisko młodzieżowe w pobliżu Starego Miasta, zaś internat w sąsiedztwie zespołu zamkowo-parkowego.

Poza centrum miasta wybudowany został motel „Bogdanka”. Powstał on przy obwodnicy (al. Armii Krajowej) stanowiącej fragment międzynarodowej drogi nr E-40. Pełni głównie funkcję obsługi hotelarskiej i gastronomicznej dla ruchu tranzytowego.

Przestrzenne rozmieszczenie istniejących obiektów noclegowych uznać należy za korzystne. Obsługiwane jest zarówno Śródmieście z zespołem zamkowo-parkowym (obiekty położone są w odległości kilkuminutowych dojazdów), jak i ruch tranzytowy przebiegający obwodnicą. Tańsze obiekty bazy noclegowej (Dom Wycieczkowy PTTK, schronisko młodzieżowe, internat), z których najczęściej korzysta młodzież, wycieczki szkolne i turyści niezmotoryzowani – zlokalizowane są w centrum miasta.

2. Baza gastronomiczna

Baza żywieniowa Łańcuta to ok. 20 lokali gastronomicznych. Kilkanaście z nich mieści się na Starym Mieście, zwłaszcza w południowo-wschodniej pierzei rynkowej, gdzie znajdują się 4 bary. Pięć lokali gastronomicznych związanych jest z obiektami bazy noclegowej. Poza Starym Miastem funkcjonuje kilka placówek gastronomicznych.

W półroczu ciepłym baza gastronomiczna Łańcuta powiększa się o dodatkowe miejsca konsumpcyjne w ogródkach kawiarnianych. Najwięcej ogródków otwieranych jest przy południowo-wschodniej pierzei Rynku. Wpływa to też korzystnie na wizerunek miasta turystycznego.

Obecny ilościowy stan rozwoju bazy gastronomicznej w stosunku do potrzeb mieszkańców jak i potrzeb obsługi ruchu turystycznego jest wystarczający. Baza wymaga natomiast modernizacji jakościowej, a więc podnoszenia standardu świadczonych usług.

Charakteryzując bazę gastronomiczną Łańcuta, warto wspomnieć o lokalach gastronomicznych znajdujących się w ciekawszych obiektach zabytkowych. Są to restauracje funkcjonujące: w zameczku romantycznym, wewnątrz oficyny zamku – „Zamkowa”, we wnętrzu dawnego klasztoru Dominikanów – „Zabytkowa” oraz działające we wnętrzach atrakcyjnych willi – restauracje „Pałacyk” i „Szwadron”. Dzięki usytuowaniu w obiektach zabytkowych, w ich historycznych wnętrzach – są to najatrakcyjniejsze dla turystów lokale gastronomiczne.

3. Baza towarzysząca

Sale konferencyjne

Łańcut jest rozwijającym się ośrodkiem turystyki biznesowej (konferencyjno - kongresowej). W mieście jest kilka sal konferencyjnych. Znajdują się one w następujących obiektach:

- w zameczku romantycznym – 60 miejsc konferencyjnych,
- w hotelu „Pałacyk” – 60 miejsc konferencyjnych,
- w hotelu „Szwadron” – 40 miejsc konferencyjnych,
- w zamku – sala baliowa – mieści 300 osób (wykorzystywana jest jedynie okolicznościowo),
- w motelu „Bogdanka” – 80 miejsc konferencyjnych.

Sale w zamku, zameczku romantycznym, hotelach „Pałacyk” i „Szwadron” posiadają wspaniały historyczny wystrój wnętrz, co decyduje o szczególnej atrakcyjności Łańcuta dla turystyki konferencyjnej i jego przewadze nad konkurencyjnymi ośrodkami. Wartym realizacji jest projekt adaptacji oranżerii zamkowej na salę kongresową.

Należy jednak z całą stanowczością powiedzieć, że nie powinien w Łańcucie powstać żaden nowoczesny obiekt kongresowy, który wzniesiony zostałby jako nowy budynek, bowiem byłoby to ze szkodą dla istniejących historycznych obiektów z salami konferencyjnymi, dla których nie należy stwarzać niepotrzebnej konkurencji w tej dziedzinie. Niekwestionowana jest natomiast konieczność dalszej rozbudowy bazy hotelarskiej.

Zielony szlak turystyczny

Przez Łańcut przebiega zielony pieszy szlak turystyczny wiodący z Rzeszowa do Nowej Sarzyny. Na odcinku Rzeszów - Łańcut o długości 28 km, szlak prowadzi przez obszar krawędziowy Pogórza Dynowskiego. Szlak rozpoczyna się na rzeszowskiej Starówce, w dzielnicy Ślęcina opuszcza Rzeszów, a następnie biegnie przez Stare Budy (skrzyżowanie ze szlakiem żółtym „Dookoła Rzeszowa”) – Górę Marię Magdalenę (394 m n.p.m.) – Cierpisz Górny – Kraczkową Dolną – do Łańcuta. Na odcinku Łańcut – Nowa Sarzyna szlak przebiega na przeważającej długości lasami Puszczy Sandomierskiej, a dokładniej przez: Czarną – Podbórz – Zalesie – Węgliska – Rakszawę – Brzozę Stadnicką – Wydrze – Julin (skrzyżowanie ze szlakiem niebieskim: Głogów Młp. – Sokołów Młp. – Brzoza Królewska - Leżajsk) – Wolę Żarczycką – Rez.Kołacznę – Smycze do Nowej Sarzyny. Obydwa fragmenty szlaku oprócz wędrowki pieszej, przebyć można również rowerem, na nartach biegowych lub konno.

Przez teren Łańcuta szlak zielony wiedzie: z Kraczkowej Dolnej drogą gruntową przez południowo-zachodnią część miasta tuż przy dawnej strzelnicy wojskowej, następnie ul.Rutkiewicz, ul.Mościckiego, ul.Mickiewicza, a dalej przez centrum miasta ulicami Piłsudskiego, Królowej Elżbiety, Danielewicza, Rzeźniczą, przez Rynek, Dominikańską, następnie ul.Bohaterów, przez wzgórze zw. „Księżymi Górkami” (z atrakcyjną panoramą miasta) do ul.Polnej, dalej przez Kąty

i przechodząc przez pozostałości starorzecza do wsi Czarna, w której szlak dochodzi do drogi wojewódzkiej nr 876 (Łańcut – Sokołów Młp.), którą następnie kieruje się do mostu na Wisłoku. Długość szlaku na obszarze Łańcuta wynosi 8,2 km (przy czym z Rynku w kierunku Rzeszowa - 4 km, w kierunku Nowej Sarzyny - 4,2 km). Szlak został opracowany i wyznaczony przez rzeszowski Oddział PTTK.

Baza paraturystyczna

Na bazę paraturystyczną składają się obiekty służące zarówno turystom jak i stałym mieszkańcom miasta. Są nimi obiekty kultury i obiekty sportowo-rekreacyjne (opisane w dalszej części).

IV. WALORY I ZAGOSPODAROWANIE TURYSTYCZNO – REKREACYJNE NAJBLIŻSZYCH OKOLIC – BAZA REKREACYJNA DLA MIESZKAŃCÓW ŁAŃCUTA

Głuchów – stadnina koni

W najbliższej okolicy Łańcuta funkcjonuje stadnina koni. Znajduje się ona w Głuchowie. Jest to stadnina prywatna, czynna cały rok, oferująca m.in. naukę jazdy konnej i przejażdżki bryczką, w tym do Łańcuta.

Głuchów – zalew

W bliskiej odległości od miasta, pomiędzy Głuchowem a Kosiną znajduje się zalew o powierzchni ok. 2-3 ha, mający ciekawy kształt, trawiaste niskie brzegi i urozmaicone pod względem rzeźby terenu otoczenie. Akwen wybudowany został w ramach realizacji Programu Małej Retencji w drugiej połowie lat 90-tych. Obecnie w zalewie obowiązuje zakaz kąpieli, jednakże amatorów tej formy rekreacji w tym miejscu nie brakuje, zwłaszcza w dni weekendowe.

Należałoby zagospodarować zalew na potrzeby rekreacji. Wówczas akwen, ze względu na bliską odległość od miasta, powinien stać się istotnym letnim centrum rekreacji dla Łańcutian.

Handzlówka – wyciąg narciarski

W okolicach Łańcuta uprawiać można również narciarstwo zjazdowe. W odległości kilkunastu km na południe od miasta we wsi Handzlówka (gm. wiejska Łańcut) znajduje się wyciąg narciarski i trasa zjazdowa.

V. MOCNE I SŁABE STRONY ORAZ SZANSE I ZAGROŻENIA ROZWOJU TURYSTYKI (WRAZ Z KULTURĄ I SPORTEM) W MIEŚCIE ŁAŃCUCIE

Uwarunkowania wewnętrzne

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
<ul style="list-style-type: none"> - zespół zamkowo-parkowy – obiekt o randze międzynarodowej, - Muzeum-Zamek ze zbiorami Potockich – muzeum o randze międzynarodowej: muzeum wnętrz, muzeum powozów, - muzeum specjalistyczne – jedyne w Polsce Muzeum Gorzelnictwa, - pozostałości materialne kultury żydowskiej – synagoga z Muzeum Judaików, - duża liczba zabytkowych willi (duża atrakcja turystyczna, ale też możliwość lepszego ich wykorzystania na cele turystyczne), - doskonale zachowane starorzecza Wisłoka, zwłaszcza w północno-wschodniej i północnej części miasta, - obszary leśne ze starodrzewiem w granicach miasta: Las Dębnik i Las Bażantarnia, - zachowany system alei zabytkowych we wschodniej części miasta, - usługi hotelarskie świadczone we wnętrzach historycznych obiektów, - możliwość organizowania konferencji w historycznych wnętrzach kilku obiektów zabytkowych, - dobrze rozwinięta baza gastronomiczna, - przechodzący przez miasto pieszy zielony szlak turystyczny, - Festiwal Muzyczny – impreza o randze międzynarodowej, - Międzynarodowe Kursy Muzyczne im. prof. Z. Brzewskiego, - Wieczory Muzyki Organowej i Kameralnej w kościele Farnym, 	<ul style="list-style-type: none"> - bardzo niski standard pola namiotowego, brak campingu, - zbyt mała baza noclegowa w stosunku do odwiedzającego Łańcut ruchu turystycznego, - niski standard obiektów sportowych i rekreacyjnych, - brak krytej pływalni, - tranzyt dróg wojewódzkich przez centrum miasta, - niedostateczna ilość parkingów obsługujących zespół zamkowo-parkowy i Stare Miasto, - niezagospodarowane, lub nawet zdewastowane tereny zielone (Las Bażantarnia, Las Dębnik, park przy MDK i MBP), - utrudniony dostęp dla turystów do Muzeum Gorzelnictwa, - brak komunikacji miejskiej, - złe połączenia PKS, rozpatrywane pod kątem turystyki (dotyczy to zwłaszcza kierunku na południe od Łańcuta).

<ul style="list-style-type: none"> - impreza pn. „Bieg Św.Huberta”, - sanktuarium Matki Bożej Szkaplerznej w kościele Farnym – możliwość rozwoju turystyki pielgrzymkowej, - rozwinięte szkolnictwo artystyczne – muzyczne, - duża liczba, jak na tej wielkości miasto, instytucji kulturalnych publicznych i komercyjnych, - prężna działalność instytucji kulturalnych, - funkcjonowanie aż dwóch kin, - rozwinięte pamiątkarstwo dotyczące walorów turystycznych Łańcuta, - artyści i kolekcjonerzy łańcuccy (możliwość lepszego wykorzystania ich pasji i dorobku), - działalność stowarzyszenia w dziedzinie turystyki kwalifikowanej – własny tj. łańcucki Oddział Polskiego Towarzystwa Turystyczno-Krajoznawczego, - bardzo duża liczba wysokokwalifikowanych przewodników oprowadzających po zamku, mieście i regionie zrzeszonych w Kole Przewodników Miejskich i Terenowych, - działalność towarzystw w dziedzinie kultury i sportu: łańcuckie Towarzystwo Muzyczne, Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół”, - działalność Kręgu Młodych Miłośników Starego Miasta Łańcuta w ramach ogólnopolskiego Bractwa Młodych Miłośników Starych Miast, - działalność towarzystw: Stowarzyszenia Przyjaciół Ziemi łańcuckiej oraz Towarzystwa Miłośników Łańcuta, - dość dobrze rozwinięta baza sportu szkolnego. 	
--	--

Uwarunkowania zewnętrzne lub zależne od czynników zewnętrznych

SZANSE ROZWOJU	ZAGROŻENIA ROZWOJU
<ul style="list-style-type: none"> - współpraca miast i gmin w ramach Łańcucko – Leżajskiego Związku Gmin Turystycznych, - funkcje powiatowe jakie otrzymał Łańcut; możliwość ściślejszej współpracy gmin w ramach powiatu, - dobre położenie komunikacyjne: przy głównej magistrali kolejowej (dogodne połączenia Łańcuta komunikacją PKP), przy międzynarodowej drodze nr E-40, przy drogach wojewódzkich (wyloty dróg wojewódzkich w 4 kierunkach), - perspektywa budowy autostrady A-4, - istniejący projekt „Ordynacja Łańcucka” – realizacja działań zaproponowanych w projekcie, - przynależność Muzeum-Zamku do Stowarzyszenia Muzeów Wnętrz i Zespołów Rezydencjonalnych, - ujęcie Muzeum-Zamku w Państwowym Rejestrze Muzeów (możliwość zmiany sytuacji i potencjalnych korzyści w przyszłości), - prowadzenie intensywnej promocji turystycznej Łańcuta i subregionu łańcucko – leżajskiego, - oferta turystyczna jaką stwarza pobliska wąskotorowa linia kolejowa Przeworsk – Dynów (oferta ta jest już produktem turystycznym), - możliwość turystycznego zagospodarowania starorzecza Wisłoka pomiędzy obrzeżami Łańcuta a Rzeszowem, - retransmisja łańcuckiego Festiwalu Muzycznego przez TV Polonia – doskonała forma promocji imprezy, zamku i miasta, - budowa nowych oraz modernizacja istniejących obiektów rekreacyjno 	<ul style="list-style-type: none"> - brak pomocy finansowej ze strony budżetu Państwa przy utrzymaniu Muzeum-Zamku i pracach rewaloryzacyjnych w zespole zamkowo-parkowym, - konkurencja okolicznych ośrodków miejskich tj. Leżajska, Przeworska, Jarosławia w obsłudze ruchu turystycznego, a także w imprezach kulturalnych, - oddalenie w czasie perspektywy budowy autostrady A-4, - niezrealizowanie obwodnicy na kierunku północ-południe na przebiegu dróg wojewódzkich – pozostawienie ruchu tranzytowego w centrum miasta, - słabe zainteresowanie inwestorów zewnętrznych w inwestowanie w bazę turystyczną, - zupełny brak inwestorów komercyjnych w dziedzinie sportu, - zagrożenie likwidacji fragmentów starorzeczy w północno-zachodniej części Łańcuta podczas budowy autostrady, - ewentualna likwidacja części małych powiatowymi ze słabszymi ośrodkami powiatowymi (w skali kraju Łańcut nie należy do silnych ośrodków).

<p>sportowych,-</p> <ul style="list-style-type: none"> - położenie Łańcuta w obrębie Rzeszowskiego Obszaru Metropolitalnego, - bardzo duża liczba połączeń komunikacją publiczną z Rzeszowem, - dogodna i szybka arteria drogowa do Rzeszowa, - bliska odległość od portu lotniczego Rzeszów-Jasionka – lotniska pasażerskiego krajowego (w perspektywie międzynarodowego), - niskie ceny imprez kulturalnych w Łańcutie – przy intensywnej promocji łańcuckich imprez kulturalnych skierowanej do Rzeszowian, możliwość dużej konkurencyjności w stosunku do rzeszowskiej oferty kulturalnej, - pozyskiwanie nowych krajowych i zagranicznych inwestorów w dziedzinie turystyki i sportu, - możliwość pozyskania funduszy pomocowych na rozwój turystyki i kultury ze środków Unii Europejskiej, - możliwość dofinansowania inwestycji z dziedziny sportu i rekreacji ze środków Urzędu Kultury Fizycznej i Sportu, - możliwość pozyskania środków na inwestycje związane z ochroną i zagospodarowaniem starorzeczy i lasów z NFOŚ i WFOŚ. 	
--	--

WNIOSKI DO KIERUNKÓW – TURYSTYKA:

- Bazę noclegową Łańcuta charakteryzuje wyraźny niedorozwój. Konieczny jest więc rozwój bazy hotelarskiej. Dotychczasowe obłożenie istniejących - gwarantuje rentowność nowych obiektów hotelarskich.
- Pożądana jest budowa campingu.
- Baza gastronomiczna rozwinięta jest w stopniu zadowalającym.
- Baza towarzysząca wymaga dalszego rozwoju i działań inwestycyjnych.
- Należy dążyć do tworzenia dodatkowych walorów turystycznych i podnoszenia atrakcyjności istniejących.

VI. KULTURA

Łańcuckie obiekty kultury

W Łańcucie funkcjonują następujące obiekty kultury:

Kina:

- kino „Gabinet (MDK),
- kino „Sokół” (gmach PTG „Sokół”).

Domy kultury:

- Miejski Dom Kultury,
- Filia MDK Podzwierzyniec.

Galerie:

- Galeria Autorska „Inny Świat”,
- galeria w zamczku romantycznym.

Biblioteki:

- Miejska Biblioteka Publiczna,
- Filia Wojewódzkiej Biblioteki Pedagogicznej.

Komercyjne obiekty koncertowe:

- Klub „Opera”,
- zameczek romantyczny,
- Pub „Legenda”.

Baza kulturalna Łańcuta, jej atuty i możliwości rozwoju

Łańcut będąc niewielkim ośrodkiem miejskim, stanowi znaczący ośrodek kulturalny. Odbywające się tu imprezy często posiadają rangę regionalną, a niejednokrotnie rangę ogólnopolską, czy nawet międzynarodową.

Potencjalnym atutem łańcuckich instytucji kulturalnych i organizowanych przez nie imprez i koncertów - są niskie ich ceny, przeważnie znacznie niższe od cen podobnych imprez w Rzeszowie. Niejednokrotnie jest to cena o tyle niższa, że mieszkaniacy Rzeszowa przyjeżdżając na imprezę kulturalną do Łańcuta, czy to własnym pojazdem czy komunikacją publiczną, po opłaceniu kosztów przejazdu i

biletów wstępu na imprezę, uzyskuje ostatecznie niższy koszt od ceny analogicznej imprezy kulturalnej odbywającej się w Rzeszowie. Przy konsekwentnym utrzymywaniu niskich cen i intensywnej (koniecznej!) promocji łańcuckich imprez kulturalnych w Rzeszowie – rysuje się realna szansa wykorzystania przez Łańcut części popytu Rzeszowian na imprezy kulturalne, a tym samym poprzez wzrost liczby sprzedanych biletów możliwość zwiększenia dochodów i rentowności imprez, a jednocześnie poprawy dochodów placówek kulturalnych. Taka aktywizacja kulturalna powinna ponadto wpłynąć na większe zyski łańcuckich lokali gastronomicznych.

Łańcut, jak na tej wielkości miasto - posiada bogatą sieć placówek kultury. Obecnie celem nie powinno być tworzenie nowych instytucji kulturalnych, lecz utrzymanie istniejącej sieci placówek, a także modernizacja obiektów kultury.

Inną kwestią jest oferta kulturalna w stosunku do liczby odwiedzających Łańcut turystów. Poprzez zapewnienie bogatej i zróżnicowanej oferty kulturalnej, umożliwiającej atrakcyjne zagospodarowanie wieczornego czasu wolnego grupom turystów o różnych upodobaniach kulturalnych - można zatrzymywać ich w Łańcucie na dłużej, bynajmniej na jeden nocleg. Dobra oferta kulturalna sprzyjać powinna dłuższemu pobytom turystów zwłaszcza indywidualnych i wzrost liczby korzystających z bazy noclegowej Łańcuta.

Istnienie obecnej, dobrze rozwiniętej bazy kulturalnej to olbrzymi atut, który już aktualnie istnieje, wymaga jedynie lepszego wypromowania.

Rozmieszczenie przestrzenne obiektów kultury

Rozmieszczenie przestrzenne obiektów kultury jest w Łańcucie korzystne. W dalszych osiedlach działają: na Podzwierzyńcu – Filia MDK-u, na Przedmieściu – świetlica MDK-u. Na obrzeżu Śródmieścia (w szeroko pojętym centrum miasta) funkcjonują: Polskie Towarzystwo Gimnastyczne „Sokół” przy ul. Sokoła i Klub „Opera” na Osiedlu Trześnik. Pozostałe placówki kultury prowadzą swoją działalność w centrum miasta lub w zespole zamkowo-parkowym.

Komercyjne placówki kultury

Znaczący przyrost liczby placówek kulturalnych miał miejsce w 1998r. Właśnie wtedy intensywnie do życia kulturalnego (na rynek usług kultury) wkroczyły podmioty komercyjne. W 1998r. powstały w Łańcucie 3 komercyjne placówki kulturalne tj. Klub „Opera”, Pub „Legenda” i zameczek romantyczny. Pierwsza z wymienionych instytucji ma charakter koncertowy, druga gastronomiczno-koncertowy, zaś trzecia łączy funkcje gastronomiczne, konferencyjne, koncertowe i ekspozycyjne. Zróżnicowanie i wzbogacenie oferty imprez kulturalnych w Łańcucie przez podmioty komercyjne uznać należy za zjawisko bardzo korzystne. Władze miasta w miarę możliwości wspierać powinny również rozwój kultury komercyjnej.

WNIOSKI DO KIERUNKÓW – KULTURA:

- Baza usług kultury w Łańcucie, jak na tej wielkości miasto, jest bardzo dobrze rozbudowana, również duża jak na tej wielkości miasto jest liczba podmiotów kultury publicznych i komercyjnych oraz rozmaitych stowarzyszeń.
- Celem działania powinno być utrzymanie obiektów i instytucji kultury oraz podnoszenie standardu obiektów kultury.
- Skupienie wysiłków głównie na działaniach organizacyjnych intensyfikujących działalność kulturalną, przede wszystkim działań promocyjnych – promocja łańcuckich imprez kulturalnych skierowana do potencjalnych odbiorców spoza Łańcuta (zasięg działań promocyjnych musi być adekwatny do rangi imprezy).
- Należy organizować zdecydowanie więcej imprez plenerowych, szczególnie cyklicznych.

VII. SPORT

Łańcuckie obiekty sportowe

W Łańcucie znajdują się następujące obiekty sportowe:

- stadion Łańcuckiego Klubu Sportowego „Stal” Łańcut,
- hala sportowa MOSiR,
- korty tenisowe MOSiR,
- basen odkryty MOSiR,
- szkolna baza sportowa, z której rolę pozaszkolną pełnią sale sportowe I LO i SP nr 2.

Rozmieszczenie obiektów sportowo-rekreacyjnych na obszarze miasta

W Łańcucie obiekty sportowo-rekreacyjne rozmieszczone są w centrum (w parku zamkowym) lub na bliskich obrzeżach miasta.

Hala sportowa MOSiR (urządzona w ujeżdżalni zamkowej) i korty tenisowe MOSiR-u znajdują się w obrębie zespołu zamkowo-parkowego. Basen MOSiR-u powstał przy północnej granicy Lasu Bażantarnia. Natomiast stadion „Stali” zlokalizowany jest w południowej części miasta, w pobliżu obwodnicy.

Atrakcyjność kortów tenisowych MOSiR-u

Godnym uwagi obiektem sportowo-rekreacyjnym są korty tenisowe Miejskiego Ośrodka Sportu i Rekreacji, a wybudowane jeszcze przez Potockich w latach 20-tych XX wieku. Wyjątkowość i absolutna niepowtarzalność łańcuckich kortów tenisowych tkwi w ich położeniu w parku zamkowym i związanymi z tym widokami z kortów

i widowni na zamek, park, ujeżdżalnię, „ogrodnicówkę” i zameczek romantyczny, ale przede wszystkim za sprawą kunsztownej drewnianej pergoli z lat dwudziestych XX wieku wprowadzającej na korty i na widownię.

Obiekt należy wypromować, gdyż gra na nim jest atrakcją tak dla graczy jak i dla publiczności. Szczególny nacisk należy położyć na częstą organizację turniejów tenisowych, najlepiej cyklicznych.

Preferowane dla rozwoju funkcji turystycznej Łańcuta dyscypliny i obiekty sportowe

W związku z faktem, iż Łańcut stanowi bardzo ważny ośrodek turystyczny, a głównym celem rozwoju turystyki jest zatrzymanie turystów na dłuższy pobyt - w mieście Łańcutie rozwijać należy te formy i dyscypliny sportu, które można uprawiać indywidualnie. To te właśnie dyscypliny sportu umożliwią zagospodarowanie czasu wolnego turystom, którzy zechcą się tutaj zatrzymać.

Najkorzystniejsze dla Łańcuta dyscypliny sportu i ewentualnie nowe obiekty sportowo-rekreacyjne to przykładowo: pływanie – budowa krytej pływalni (najlepiej jako aquaparku w wersji kryto-odkrytej), golf – realizacja pola golfowego, kręgle - budowa kręgielni, jazda konna, tenis ziemny, narciarstwo biegowe, łyżwiarstwo.

Utworzenie pola golfowego w Łańcutie stworzyłoby atrakcyjną ofertę zagospodarowania czasu wolnego dla pewnej części mieszkańców Łańcuta oraz mieszkańców nieodległego Rzeszowa, a co najistotniejsze dla części turystów, którzy w Łańcutie zatrzymają się na dłużej. Ewentualne powstanie w Łańcutie pola golfowego może być jednym z czynników wpływających na wydłużanie się średniego pobytu turystów w mieście.

WNIOSKI DO KIERUNKÓW – SPORT:

- Baza sportowa ogólnodostępna jest skromna. Dotyczy to tak liczby, jak i typów obiektów, a więc możliwości sportu i rekreacji na tych obiektach.
- Stan techniczny obiektów jest w większości niezadowalający. Konieczne są remonty i modernizacje.
- Konieczna jest budowa nowych obiektów sportowych, zwłaszcza dających możliwości nowych form aktywności, w szczególności tych dyscyplin sportowych, które uprawiać można indywidualnie – ze względu na stworzenie oferty spędzania czasu wolnego przez turystów.
- Korzystniej przedstawia się stan szkolnej bazy sportowej. Zdecydowana większość szkół posiada sale gimnastyczne, siłownie i zespoły boisk. Przeważnie obiekty kryte są w dobrym stanie technicznym, boiska już w gorszym. Baza szkolna wymaga bieżących remontów.